Libellen en Dagvlinders van Helmond

2009-2019

R. van den Heuvel

November 2019

Inhoud

Inleiding		Pagina 3
	Methode	Pagina 3
	Resultaten	Pagina 4
	Conclusies	Pagina 5
	Uitleg	Pagina 6
Libellen		Pagina 7
	Glazenmakers	Pagina 8
	Rombouten	Pagina 12
	Glanslibellen	Pagina 13
	Korenbouten	Pagina 14
	Witsnuitlibellen	Pagina 17
	Heidelibellen	Pagina 19
	Beekjuffers	Pagina 23
	Breedscheenjuffers	Pagina 24
	Waterjuffers	Pagina 25
	Pantserjuffers	Pagina 31
Dagvlinders		Pagina 34
	Aurelia's	Pagina 35
	Dikkopjes	Pagina 45
	Witjes	Pagina 46
	Blauwtjes, Kleine Pages en Vuurvlinders	Pagina 50
	Grote Pages	Pagina 55
Jaaroverzicht		Pagina 56
Overige Soorten		Pagina 61
Aanpassingen		Pagina 65

Inleiding

Sinds 2009 is geprobeerd een zo uitgebreid mogelijk overzicht te krijgen van de aanwezige soorten libellen en dagvlinders in de gemeente Helmond (Noord-Brabant). De eerste jaren is slechts een gedeelte van het gebied onderzocht, maar daarna zijn er steeds meer locaties bijgekomen. Dit heeft in al die tijd diverse leuke waarnemingen opgeleverd. Hoewel het in veel gevallen om zwervende soorten gaat zoals Keizersmantel, Speerwaterjuffer, Zadellibel, Spiegeldikkopje, Grote Weerschijnvlinder en Grote Vos, zijn er ook van enkele bijzondere soorten één of meerdere populaties ontdekt, zoals Gevlekte Witsnuitlibel, Beekoeverlibel, Kleine IJsvogelvlinder, Beekrombout, Zuidelijke Keizerlibel, Bruin Blauwtje en Staartblauwtje. Ook het Scheefbloemwitje dat pas vanaf 2015 in ons land aanwezig is, heeft inmiddels Helmond bereikt. Daarnaast zijn er nog een aantal soorten waarbij potentie is voor een populatie in het gebied zoals Bandheidelibel en Zuidelijke Heidelibel. Helaas is er ook een soort die waarschijnlijk uit het gebied verdwenen is, de Bruine Eikenpage. Hoewel er al enige verbetering is in het maaibeleid, wordt er op meerdere plekken nog steeds te weinig rekening gehouden met dagvlinders en andere insecten. Tien jaar geleden werden er vanuit Helmond van dagvlinders en libellen maar weinig waarnemingen ingevoerd op Waarneming.nl en daar is helaas niet veel in veranderd. Hoewel er toch enkele (kleinere) natuurgebieden aanwezig zijn en ook daar kun je leuke soorten aantreffen, dat is wel gebleken!

In dit rapport worden libellen en dagvlinders beschreven die in de jaren 2009 t/m 2019 in gemeente Helmond zijn aangetroffen. Doordat in 2019 vier nieuwe soorten werden ontdekt is een nieuwe versie uitgebracht.

Methode

In de meest kansrijke gebieden is jaarlijks meerdere keren een route gelopen en zijn betreffende waterpartijen en bloemrijke locaties intensief onderzocht op aanwezige libellen en dagvlinders. Aanvullend zijn ook enkele andere locaties sporadisch onderzocht. Tevens zijn aanvullende (gevalideerde) waarnemingen van waarneming.nl gebruikt en enkele betrouwbare waarnemingen van derden om een zo compleet mogelijk beeld te verkrijgen van de aanwezige soorten. Alle soorten zijn door mezelf vastgesteld in het gebied. Alle waarnemingen zijn ingevoerd op Telmee.nl en (vrijwel alle) gecontroleerd. In **geen** enkel geval zijn netten of andere **vangmiddelen** gebruikt. Determinatie is in het veld gedaan en/of aan de hand van foto's. Helaas zijn van 1 soort (Bruine Eikenpage) geen foto's in het rapport aanwezig. Om kwetsbare soorten te beschermen zijn in een aantal gevallen geen exacte locaties aangegeven in dit rapport, deze gegevens zijn beschikbaar in de NDFF (via Telmee (niet exact) of bij de auteur).

Gebied	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19
Bakelse Beemden					S	S	I	I	I	I	I
Bakelse Bossen								I	I	I	I
Berkendonk					I	I	I	I	I	I	I
Brandevoort/Diepenbroek			S	I	I	S	S	I	S	I	I
Brouwhuisse Heide (BZOB-bos)				S	S	S	S	S	S	S	S
Bundertjes (Aa)	I	I	I	I	S	I	I	I	I	I	I
Coovels Bos (randen)					S	S		I	I	I	I
Eindhovensch Kanaal/Groot Goor			I	I	I	I	I	I	I	I	I
Neervoortse Dreef								I	I	S	
Overige	S	S	S	S	S	I	I	I	I	I	I
Stipdonk	I	I	I	S	S	S	S		S		
Stiphoutse Bossen				I	I	I	I	I	I	I	I
Suytkade (vlinderveld)					S	I	S	S	S		
Warande				S	S	S	S	S	S	S	S
Zuid-Willemsvaart (Espendonk)				S	I	I	I	S	S	S	S
Zuid-Willemsvaart (nieuw)	I	I	I	S	S	S	S		S	S	
Zuid-Willemsvaart (oud)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I

Klik op de naam van een gebied voor een link naar de locatie op Google Maps.

S = Gebied sporadisch onderzocht in betreffend jaar (minder dan 5 bezoeken)

I = Gebied intensief onderzocht in betreffend jaar (minimaal 5 bezoeken)

Resultaten

In totaal zijn **52** soorten libellen gevonden, 45 van deze soorten (86.5%) zijn ook aangetroffen in de Stiphoutse Bossen. Onder de in Helmond aangetroffen soorten bevinden zich ook enkele Rode Lijst soorten zoals Beekrombout, Zuidelijke Oeverlibel, Speerwaterjuffer, Bosbeekjuffer, Venwitsnuitlibel en Gevlekte Witsnuitlibel (die ook op de Europese Habitatrichtlijn staat). Bij ten minste **40** soorten (76.9%) betreft het ook (kleine) populaties.

Ook zijn totaal **38** soorten dagvlinders ontdekt, waaronder Rode Lijst soorten als Kleine IJsvogelvlinder Bruine Eikenpage, Grote Vos, Oranje Zandoogje, Gele Luzernevlinder, Spiegeldikkopje, Heivlinder, Heideblauwtje, Bruin Blauwtje en Kleine Parelmoervlinder. Bij ten minste **27** soorten (71.1%) betreft het ook (kleine) populaties. Een groot aantal aangetroffen Rode Lijst soorten van dagvlinders betreft zwervers.

Totaal **26** gevonden soorten worden volgens Waarneming.nl in ons land bestempeld als (vrij) zeldzaam (25 soorten volgens de Vlinderstichting). **16** van de aangetroffen soorten staan op de Rode Lijst, **8** hebben een beschermde status volgens de Nieuwe Natuurwet en verschillende van de soorten zijn aanvullend ook prioritaire soorten voor de provincie Noord-Brabant en Helmond. **25** van de aangetroffen soorten hebben op enigerlei wijze een beschermde status in het gebied.

Soort	N.Natuurwet	Prioritair	Hab. Richtl.	Rode Lijst	Populatie
Beekrombout	JA	NB		Bedreigd	JA**
Bosbeekjuffer	JA	NB		Bedreigd	NEE
Bruin Blauwtje				Gevoelig	JA**
Bruine Eikenpage	JA	NB/Helmond		Bedreigd	NEE*
Gele Luzernevlinder				Bedreigd	NEE
Gevlekte Witsnuitlibel		NB	BIJLAGE II en IV	Kwetsbaar	JA**
Grote Vos	JA			Kwetsbaar	NEE
Grote Weerschijnvlinder	JA			Tot 2019	NEE
Heideblauwtje	FF wet tot 2017	NB		Kwetsbaar	JA**
Heivlinder		NB		Kwetsbaar	NEE
Kleine IJsvogelvlinder	JA	NB/Helmond		Kwetsbaar	JA**
Kleine Parelmoervlinder				Kwetsbaar	JA**
Oranje Zandoogje				Gevoelig	JA
Speerwaterjuffer	JA	NB		Ernstig Bedreigd	NEE
Spiegeldikkopje	JA	NB		Kwetsbaar	NEE
Venwitsnuitlibel		NB		Kwetsbaar	JA
Zuidelijke Oeverlibel		NB		Gevoelig	NEE

Nieuwe Natuurwet (landelijk beschermd), Prioritair (Prioritaire soort), Habitat Richtlijn (Europees beschermd)

NB = Noord-Brabant/FF wet= Flora- en faunawet (vervangen door de Nieuwe Natuurwet per 1 januari 2017)

*= Waargenomen exemplaren betreffen waarschijnlijk zwervers, maar een kleine populatie kan mogelijk aanwezig zijn.

**= Kwetsbare populatie(s).

Er zijn aardig wat beschermde soorten waargenomen in Helmond, maar een groot deel van deze soorten betreft uitsluitend zwervende exemplaren en veel van de populaties van andere beschermde soorten zijn (erg) klein en dus kwetsbaar. Alleen van de beschermde soort Oranje Zandoogje bevindt zich momenteel een niet bedreigde populatie in Helmond.

Buiten dagvlinders en libellen zijn ook andere interessante (insecten)soorten aangetroffen die niet in dit rapport beschreven zijn zoals; Sikkelsprinkhaan, Moerassprinkhaan, Blauwvleugelsprinkhaan, Muskaatboktor, Tremex fuscicornis, Geelpurperen spanner, Heideringelrups, Helmkruidvlinder, Gestreepte Bremspanner, Phegeavlinder, Bruine Metaalvlinder, Geblokte Zomervlinder, Zwarte Witvleugeluil en Prachtlynxspin (zie overige soorten).

Conclusies

In Helmond worden aardig wat goede maatregelen getroffen ter bevordering van de natuur, waar ook vlinders en libellen van kunnen profiteren. Zo zijn in het Groot Goor werkzaamheden uitgevoerd ten gunste van de Kleine IJsvogelvlinder en in de Stiphoutse Bossen om de kwaliteit van de vennen op te waarderen. De poelen bij de Berkendonk zijn (eindelijk) opgeknapt. Er zijn nieuwe poelen bij de Bundertjes aangelegd, bij Suytkade is een (tijdelijk) vlinderveld aangelegd (inmiddels al een groot stuk weer verdwenen) en in de Bakelse Beemden en Berkendonk werd de Bakelse Aa weer meanderend gemaakt. Daarnaast is ook de ecologische verbindingszone (EVZ) Goorlooppark aangelegd. Deze projecten zorgen dus (waarschijnlijk) voor een positieve invloed op bepaalde populaties en soorten.

Veel graslanden zijn in voorgaande jaren door intensivering van landbouw en woningbouw verdwenen en enkele braakliggende (kleine) velden en bermen in de buitengebieden zijn voor grassoorten als Bruin Blauwtje en Zwartsprietdikkopje de enige overgebleven leefgebieden. Er wordt aangeraden om voor vlinders in alle gevallen niet te vaak per jaar te maaien (of sla een keer een jaar over als de plek toch niet te veel verruigt), bij voorkeur te maaien in de periode oktober-februari en ook zoveel mogelijke gefaseerd te maaien (ook in de herfst/winter!)*. Afgezette eitjes, poppen en rupsen van dag- of nachtvlinders kunnen namelijk bij maaien in elke periode van het jaar (ook in de winter!) verloren gaan. Het gefaseerd maaien is ook goed voor het nectaraanbod, zo blijven er bloeiende planten aanwezig voor vlinders en anders insecten. Voor libellen is het verstandig te proberen oevers van rivieren, lopen, plassen en poelen zo min mogelijk te maaien in de uitsluipperiode (mei-september). Tevens kan het maaien (tot de waterrand) in deze periode natuurlijk ook schadelijk zijn voor broedende (water)vogels. Gelukkig worden bermen vaak in de zomer al niet helemaal gemaaid en in verschillende natuurgebieden wordt ook gefaseerd gemaaid. Helaas gaat dit nog regelmatig mis. Dit blijft een groot probleem voor het behoud van een aantal soorten dagvlinders en de eventuele vestiging van nieuwe soorten. Na overleg met de gemeente en het waterschap is hier ook al verbetering in gekomen en vooral vanaf 2019 lijkt het stukken beter te gaan. Zo is bijvoorbeeld het gefaseerd maaien van bermen en braakliggende veldjes eindelijk ingevoerd. Helaas gaat het in Nederland niet alleen slecht met grassoorten*, maar zou mogelijk de gehele insectenpopulatie de afgelopen decennia enorm zijn afgenomen*|*.

Dan zijn er helaas nog diverse soorten waarvan (zeer) kleine populaties aanwezig zijn in het gebied. Deze soorten lopen het risico om op natuurlijke wijze te verdwijnen. Enkele van deze soorten zijn Heideblauwtje, Kleine IJsvogelvlinder, Groentje, Beekrombout en Gevlekte Witsnuitlibel. Van deze soorten worden jaarlijks slechts enkele exemplaren waargenomen. Door de droogte van 2018 en 2019 hebben naast Beekrombout en Gevlekte Witsnuitlibel enkele algemenere soorten libellen zoals Venwitsnuitlibel, Zwarte Heidelibel en Noordse Witsnuitlibel flinke klappen gehad. Beekrombout, Zwarte Heidelibel en Noordse Witsnuitlibel zijn zelfs in 2019 helemaal niet waargenomen.

Onder gunstige omstandigheden is het ook mogelijk dat de kleine populaties van enkele van deze soorten in de toekomst juist groter zullen gaan worden. Bruine Blauwtjes worden bijvoorbeeld op steeds meer plekken in Helmond gezien, vooral vanaf 2017 lijkt deze soort behoorlijk toe te nemen. De Kleine IJsvogelvlinder komt inmiddels op ten minste twee plekken voor, mogelijk drie. Helaas tot dusver nog slechts met enkele exemplaren. Ook soorten als Vroege Glazenmaker, Zuidelijke Keizerlibel, Vuurlibel en Bruine Winterjuffer zijn de afgelopen jaren toegenomen en lopen nu een kleiner risico om uit het gebied te verdwijnen.

In de afgelopen jaren zijn er ook zwervers waargenomen van een flink aantal (zeldzamere) soorten zoals Zadellibel, Zuidelijke Glazenmaker, Beekoeverlibel, Zuidelijke Oeverlibel, Geelvlekheidelibel, Zuidelijke Heidelibel, Bosbeekjuffer, Bandheidelibel, Speerwaterjuffer, Gaffelwaterjuffer, Grote Vos, Keizersmantel, Grote Weerschijnvlinder, Heivlinder, Spiegeldikkopje en Staartblauwtje. Diverse van deze soorten zijn ook meerdere keren waargenomen, in een enkel geval ook verschillende exemplaren op één locatie. Dit heeft mogelijk al geleid tot de vestiging van nieuwe (tijdelijke) populaties. Zo was 2015 een goed jaar voor Zuidelijke Keizerlibel. Deze soort werd toen op twee plekken waargenomen, waarvan één keer in geschikt biotoop. De waarnemingen van Zuidelijke Keizerlibel zijn in de daaropvolgende jaren alleen maar toegenomen en inmiddels zijn er diverse populaties vastgesteld. Ook Beekoeverlibel lijkt zich gevestigd te hebben, maar helaas nog met lage aantallen. Na de ontdekking van Staartblauwtjes bij Suytkade in 2015, heeft de soort sinds 2017 elders een populatie in het gebied. Vanaf 2018 werden ook diverse Scheefbloemwitjes gezien in Helmond (meerdere populaties zijn waarschijnlijk), deze soort neemt vanaf 2015 enorm toe in ons land. In 2017 werd ook een zwervend Spiegeldikkopje waargenomen, maar de kans op vestiging van deze soort op die locatie lijkt zeer klein. De invasie van Zuidelijke Heidelibellen heeft in Helmond vanaf 2018 op 1 locatie voor meerdere ei-afzettende exemplaren gezorgd.

Hoewel er dus wel degelijk kans is op het vestigen van nieuwe soorten en het toenemen van aantallen, staan populaties van een aantal soorten (al dan niet door menselijke invloeden) helaas erg onder druk en kunnen in de toekomst uit het gebied verdwijnen.

Uitleg

Gelijkende soorten zijn vaak bij elkaar geplaatst. Bij de soorten zijn ook tabellen toegevoegd waarin is aangegeven hoe zeldzaam de soort in het gebied is. Deze aanduiding is een benadering van de aanwezige aantallen van de soort in de jaren 2009-2019, gebaseerd op het aantal waarnemingen van een soort per jaar en het aantal (geschikte) locaties waar de soort is aangetroffen. Hoe minder blokjes gekleurd zijn, des te meer zeldzaam is de soort. De status in Helmond wordt verder in de tekst onderverdeeld in niet meer dan 4 categorieën; zeldzaam, vrij zeldzaam, vrij algemeen en algemeen. Tussen haakjes staat de status in Nederland volgens de Vlinderstichting, gevolgd door de letter P of Z. De letter P wil zeggen dat er ten minste één populatie aanwezig is in het gebied, wanneer deze rood is, betekent het dat de populatie in het gebied (zeer) kwetsbaar is. De letter Z betekent dat het hier om een soort gaat die alleen zwervend werd aangetroffen. Wanneer de soort op de Nederlandse Rode Lijst voorkomt zal als laatste een rode letter R vermeld worden (de status wordt in de tekst vermeld).

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P | R

Aanvullend is ook een tabel toegevoegd die aangeeft wanneer de soort voornamelijk te zien is. Een zwart blokje betekent dat van de betreffende soort gedurende deze maand de hoogste aantallen waar te nemen zijn.

Jan ***jun*** ***dec***

De onderste tabel geeft in een extra duidelijk overzicht weer of van de soort een populatie aanwezig is, of de soort op de Rode Lijst staat (met welke status), of deze op enige wijze naast de Rode Lijst aanvullende bescherming heeft; Europese Habitatrichtlijn (EU), Nieuwe Natuurwet (Wet natuurbescherming; vanaf 1 januari 2017) (NL) en of het een Prioritaire soort voor Noord-Brabant (NB) en/of Helmond is. Ook wordt de status van een soort in Helmond en Nederland vermeld.

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Van de meeste soorten zijn foto's bijgevoegd die in het betreffende gebied gemaakt zijn. Waar geen foto's gemaakt in het gebied voorhanden waren, ontbreken deze helaas.

Voor overige versies, zie hier. Voor vragen en opmerkingen neem contact op via onze website.

Alle foto's R. van den Heuvel, behalve Scheefbloemwitje (klein) en Grote Weerschijnvlinder; A. Mendoza. Met dank aan R. Kastelijn en A. Mendoza voor de nodige hulp en enkele waarnemingen. Aanvullende waarnemingen; Waarneming.nl. Aanvullende soortinformatie; Libellennet.nl en Vlindernet.nl. Aanvullende informatie; Officielebekendmakingen.nl, Rijksoverheid.nl en Overheid.nl.

Geraadpleegde literatuur; KNNV - Veldgids Libellen (F. Bos, M.Wasscher, W. Reinboud) ISBN 978-90-5011-264-2, KNNV - Nieuwe Veldgids Dagvlinders (I. Wijnhoff, C. van Swaay, K. Veling, A. Vliegenthart) ISBN 978-90-5011-292-5

Libellen

Bruine Glazenmaker / Aeshna grandis / Glazenmakers

Vrij algemeen

Een in ons land algemene soort die in onze regio op sommige plekken opvallend afwezig is. In het gebied werd de Bruine Glazenmaker op verschillende plekken wel regelmatig gezien. Voornamelijk bij wateren met een bosrijke omgeving.

Vrij algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Algemeen

Paardenbijter / Aeshna mixta / Glazenmakers

Algemeen

Zeer algemene grotere libel (Glazenmaker), die pas later in het jaar gaat vliegen. Vrijwel bij elk watertje wel aan te treffen.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Zuidelijke Glazenmaker / Aeshna affinis / Glazenmakers

Zeldzaam

Zeldzame soort in ons land, maar de laatste jaren wel toenemend. Vooral aan te treffen bij ondiepe sterk begroeide poelen. Vaak vallen deze poelen ook tijdelijk droog. In 2019 is in Helmond een zwervend exemplaar aangetroffen in natuurtuin De Robbert. Gemakkelijk te verwarren met andere Glazenmakers.

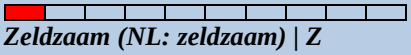

Zeldzaam (NL: zeldzaam) | Z

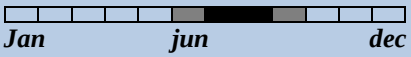

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee		Zeldzaam	Zeldzaam

Glassnijder / Brachytron pratense / Glazenmakers

Vrij algemeen

Vrij algemene soort in Helmond. Vliegt al vroeg in het jaar. Kan gemakkelijk verward worden met de sterk gelijkende Paardenbijter, maar vliegt vrijwel nooit gelijktijdig. Te vinden bij voedselrijke wateren.

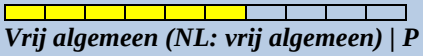

Vrij algemeen (NL: vrij algemeen) | P

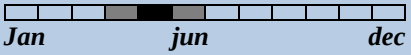

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee	NB	Vrij algemeen	Vrij algemeen

Blauwe Glazenmaker / Aeshna cyanea / Glazenmakers

Vrij algemeen

Met enige regelmaat aan te treffen. Vaak te vinden bij voedselrijke sterk beschaduwde wateren, ook in bossen. Regelmatig bij tuinvijvers en rond huizen. Kan verward worden met andere Glazenmakers.

Vrij algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Zeer algemeen

Vroege Glazenmaker / Aeshna isoceles / Glazenmakers

Vrij algemeen

Enkele jaren terug nog zeldzaam, maar inmiddels vrij algemeen in het gebied. Op een enkele locatie na, vrijwel nergens talrijk. Heeft een voorkeur voor vennen, maar ook aan te treffen bij vegetatierijke zwak stromende beken of kanalen.

Vrij algemeen (NL: vrij zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee	NB	Vrij algemeen	Vrij zeldzaam

Grote Keizerlibel / Anax imperator / Glazenmakers

Algemeen

De grootste libel die in het gebied voorkomt en ook één van de algemeenste. Bij vrijwel elk watertje kun je ze wel aantreffen. Ook ver van water patrouillerend.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Zuidelijke Keizerlibel / Anax parthenope / Glazenmakers

Vrij zeldzaam

Vliegen meestal bij grotere plassen water, maar steeds vaker ook elders. De soort neemt na de ontdekking op twee locaties in 2015 toe en is inmiddels op aardig wat plekken aangetroffen, inclusief een vrij grote populatie.

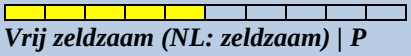

Vrij zeldzaam (NL: zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij zeldzaam	Zeldzaam

Zadellibel / Anax ephippiger / Glazenmakers
Zeldzaam

In ons land zeer zeldzame soort waarvan soms zwervers worden gezien. Heeft een voorkeur voor ondiepe vennen of poelen, maar kan overal opduiken. Twee Zadellibelen werden in 2019 in Helmond gezien, waarvan één enkele dagen in de Stiphoutse Bossen.

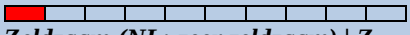

Zeldzaam (NL: zeer zeldzaam) | Z

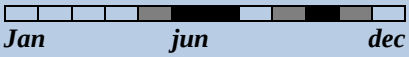

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee		Zeldzaam	Zeer zeldzaam

Beekrombout / Gomphus vulgatissimus / Rombouten
Vrij zeldzaam

Soort van grotere beken en riviertjes. Verspreid zich na het uitsluipen vaak ver buiten de voortplantingslocatie en kan daardoor lastig te vinden zijn. In Helmond in eerste instantie slechts een enkeling aangetroffen (2013, 2015), maar vanaf 2016 lijkt zich een kleine populatie gevestigd te hebben. De Beekrombout is in 2018 voor het eerst op een tweede locatie gevonden. Op deze plek was ook een populatie aanwezig. Helaas zijn er op beide locaties in 2019 helemaal geen waarnemingen gedaan. Dit was mogelijk een gevolg van de droogte van de afgelopen jaren. Staat op de Rode Lijst als **bedreigd**.

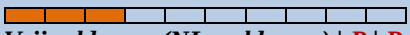

Vrij zeldzaam (NL: zeldzaam) | P | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Bedreigd	NL/NB	Vrij zeldzaam	Zeldzaam

Plasrombout / Gomphus pulchellus / Rombouten

Zeldzaam

Komt vooral voor bij plassen, kan ook voorkomen bij vennen. Zwerven na het uitsluipen vaak uit in de wijde omgeving. Slechts enkele keren waargenomen in de Stiphoutse Bossen in 2015 en één keer in 2019. Het betrof hier zeer waarschijnlijk zwervers.

Zeldzaam (NL: vrij algemeen) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee	NB	Zeldzaam	Vrij algemeen

Smaragdlibel / Cordulia aenea / Glanslibellen

Algemeen

Soort van vennen en laagveenmoerassen. Kan ook aangetroffen worden bij plassen, sloten en kanalen, daar in vrijwel dezelfde aantallen als de Metaalglanslibel.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Metaalglanslibel / Somatochlora metallica / Glanslibellen

Vrij algemeen

Kan vrijwel overal in de buurt van water aangetroffen worden, meestal slechts enkele exemplaren verspreid over een stuk water. Vooral bij plassen, kanalen en beken, minder bij vennen. Kan verward worden met de Smaragdlibel.

Vrij algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Algemeen

Gewone Oeverlibel / Orthetrum cancellatum / Korenbouten

Algemeen

Een van de algemeenste ‘grotere’ libellen. Komt vrijwel overal wel voor, vaak in de buurt van water ook grotere aantallen.

Deze soort zit ook regelmatig op de grond te zonnen.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Beekoeverlibel / Orthetrum coerulescens / Korenbouten

Vrij zeldzaam

Soort van beken en sloten, maar kan ook voorkomen bij vennen en plasjes, er moet wel altijd kwelwater aanwezig zijn. In Helmond zijn in 2015 en 2016 op één, in 2017 op twee en in 2018 en 2019 op vier locaties waarnemingen gedaan van deze soort. Mogelijk neemt de Beekoeverlibel dus licht toe. Op één locatie bevindt zich waarschijnlijk al enkele jaren een kleine populatie, in alle andere gevallen gaat het vermoedelijk om zwervers. Zit in tegenstelling tot de Gewone Oeverlibel minder vaak op de grond.

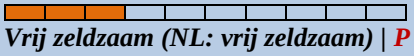

Vrij zeldzaam (NL: vrij zeldzaam) | P

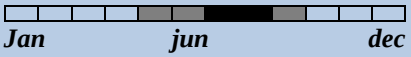

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Nee	NB	Vrij zeldzaam	Vrij zeldzaam

Zuidelijke Oeverlibel / Orthetrum brunneum / Korenbouten

Zeldzaam

Komt vooral voor bij beken en ondiepe plasjes met kwel en weinig beplanting. Zwervers kunnen overal opduiken. In de Stiphoutse Bossen is een zwervend exemplaar aangetroffen in 2019. Staat op de Rode Lijst als **gevoelig**.

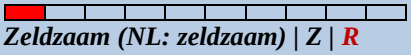

Zeldzaam (NL: zeldzaam) | Z | R

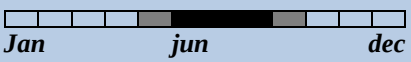

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Gevoelig	NB	Zeldzaam	Zeldzaam

Platbuik / Libellula depressa / Korenbouten

Algemeen

Algemene libel, komt vrijwel overal voor. Soms ook in kleinere aantallen. Vooral bij stilstaande en langzaam stromende wateren.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Bruine Korenbout / Libellula fulva / Korenbouten

Algemeen

In ons land vrij zeldzame soort. In Helmond op sommige plaatsen zeer algemeen, zoals bijvoorbeeld het Groot Goor. Voornamelijk aan te treffen bij plekken met veel riet. Zit zelden op de grond te zonnen.

Algemeen (NL: vrij zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee	NB	Algemeen	Vrij zeldzaam

Viervlek / Libellula quadrimaculata / Korenbouten

Algemeen

Op veel plekken te vinden. Hoogste aantallen bij de vennen, op andere plekken meestal niet talrijk, vaak slechts enkele.

De zeldzamere vorm Praenubila is ook een enkele keer aangetroffen.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Venwitsnuitlibel / Leucorrhinia dubia / Korenbouten

Vrij zeldzaam

Algemeen bij sommige vennen in het gebied. De aantallen zijn daar zelfs hoger dan die van Noordse Witsnuitlibel. Buiten de vennen wel aangetroffen, maar zeer zelden. In 2019 slechts een enkeling gevonden. Staat op de Rode Lijst als **kwetsbaar**.

Vrij zeldzaam (NL: vrij algemeen) | P | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Kwetsbaar	NB	Vrij zeldzaam	Vrij algemeen

Noordse Witsnuitlibel / Leucorrhinia rubicunda / Korenbouten

Vrij zeldzaam

Soort die voorkomt bij vennen, dus de verspreiding in het gebied is beperkt. Slechts een enkele keer buiten de vennen gevonden. Kan op geschikte locaties wel vrij talrijk zijn. Neemt in het gebied de laatste jaren af en ontbrak zelfs in 2019.

Vrij zeldzaam (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Nee		Vrij zeldzaam	Algemeen

Gevlekte Witsnuitlibel / Leucorrhinia pectoralis / Korenbouten

Vrij zeldzaam

De Gevlekte Witsnuitlibel is in Helmond zeldzaam met een zeer beperkte verspreiding. In het gebied bevindt zich een kleine populatie van deze landelijk vrij zeldzame soort (slechts één keer buiten de vennen aangetroffen). Zit in tegenstelling tot de Ven- en Noordse Witsnuitlibel minder op de grond (meer op uitstekende takken of sprietjes). Staat op de Rode Lijst als **kwetsbaar** en komt voor op de Europese Habitatrichtlijn (bijlage II en IV). De soort is aangetroffen in 2012 (en was mogelijk al eerder aanwezig), 2013, 2014, 2016, 2017, 2018 (zeer veel, tientallen) en 2019 (slechts één, mogelijk door de droogte).

Vrij zeldzaam (NL: zeldzaam) | P | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Kwetsbaar	EU/NB	Vrij zeldzaam	Zeldzaam

Zwarte Heidelibel / Sympetrum danae / Korenbouten

Vrij zeldzaam

Enige heidelibel die ook daadwerkelijk meer aan heide gebonden is. Hoofdzakelijk bij de vennen in het gebied aangetroffen (daar algemeen). Leek toe te nemen, maar de laatste jaren weer zeldzamer in het gebied. In 2019 helemaal niet aangetroffen.

Vrij zeldzaam (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij zeldzaam	Zeer algemeen

Bloedrode Heidelibel / Sympetrum sanguineum / Korenbouten

Algemeen

Eén van de algemeenste Heidelibellen samen met de Bruinrode- en Steenrode Heidelibel. Komt vrijwel overal voor. Veel soorten Heidelibellen kunnen lastig van elkaar te onderscheiden zijn.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Bruinrode Heidelibel / Sympetrum striolatum / Korenbouten

Algemeen

Samen met de Bloedrode- en Steenrode Heidelibel één van de algemeenste Heidelibellen in het gebied. Pioniersoort die overal aangetroffen kan worden.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Steenrode Heidelibel / Sympetrum vulgatum / Korenbouten

Algemeen

Samen met de twee eerder genoemde Heidelibellen zeer algemeen in Helmond. Zwerft ook en kan daardoor op veel locaties worden aangetroffen.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Zuidelijke Heidelibel / Sympetrum meridionale / Korenbouten
Zeldzaam

Inmiddels minder zeldzaam in ons land. In het gebied in 2018 en 2019 op enkele plekken gevonden. Op één locatie zijn in 2018 en 2019 diverse copula's gezien en is ook ei-afzetting geconstateerd. Vaak te vinden bij ondiepe plassen met veel vegetatie.

Zeldzaam (NL: zeer zeldzaam) | Z?

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver?	Nee		Zeldzaam	Zeer zeldzaam

Geelvlekheidelibel / Sympetrum flaveolum / Korenbouten
Zeldzaam

Kan algemeen zijn in invasiejaren. Voor 2009 ook al aangetroffen in het gebied, daarna alleen in 2013. Vooral aan te treffen bij stilstaande wateren met een sterk wisselende waterstand (gedeeltelijk of geheel droogvallend in de zomer). Laatste jaren steeds zeldzamer in ons land (inmiddels zeer zeldzaam).

Zeldzaam (NL: zeer zeldzaam) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee		Zeldzaam	Zeer zeldzaam

Zwervende Heidelibel / Sympetrum fonscolombii / Korenbouten

Zeldzaam

Zeldzame soort in het gebied, in ons land de laatste jaren steeds algemener. Vooral aan te treffen bij pas gegraven zandige plassen, maar soms ook elders te vinden. Een tijdelijke populatie is inmiddels weer verdwenen. Kan tijdens invasies algemeen zijn (2019).

Zeldzaam (NL: vrij algemeen) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee		Zeldzaam	Vrij algemeen

Bandheidelibel / Sympetrum pedemontanum / Korenbouten

Zeldzaam

Aangetroffen in 2010, daarna vanaf 2014 jaarlijks enkele. De exemplaren komen mogelijk van een nabijgelegen populatie. Komt voor bij zwak stromende en stilstaande wateren met veel zon en open vegetatie. Toenemend in ons land.

Zeldzaam (NL: vrij zeldzaam) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee	NB	Zeldzaam	Vrij zeldzaam

Vuurlibel / Crocothemis erythraea / Korenbouten

Vrij algemeen

Voor 2016 in het gebied jaarlijks slechts enkele exemplaren vastgesteld. Daarna in Helmond veel talrijker met op verschillende plekken populaties. Ook in ons land toenemend. Kan bij allerhande soorten biotoop worden aangetroffen.

Vrij algemeen (NL: vrij algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Vrij algemeen

Weidebeekjuffer / Calopteryx splendens / Beekjuffers

Algemeen

Zeer algemeen, vaak vele tientallen bij elkaar, maar aantallen van tien jaar terug worden vrijwel nergens meer gehaald. Voornamelijk aan te treffen bij stromend water (Aa, Goorloop, Schootense Loop), zelden bij de vennen.

Algemeen (NL: vrij algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Vrij algemeen

Bosbeekjuffer / Calopteryx virgo / Beekjuffers
Zeldzaam

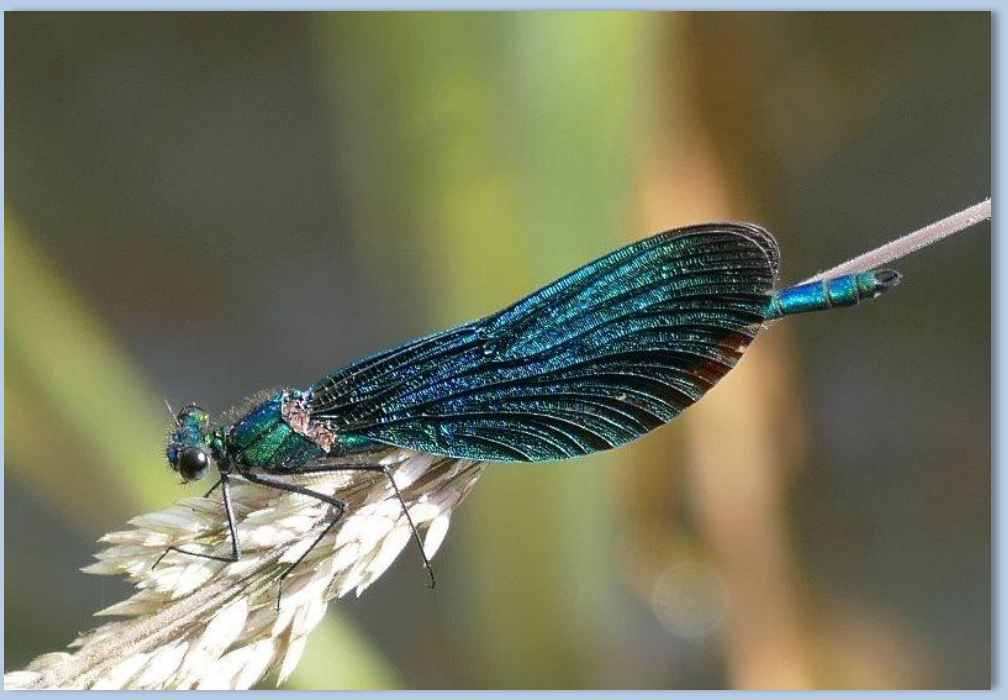

Soort van beschaduwde lopen in boomrijke omgeving. In Helmond op verschillende locaties één exemplaar aangetroffen in 2018 en 2019, waarschijnlijk zwervers. Staat op de Rode Lijst als **bedreigd**.

Zeldzaam (NL: zeldzaam) | Z | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Bedreigd	NL/NB	Zeldzaam	Zeldzaam

Blauwe Breedscheenjuffer / Platycnemis pennipes / Breedscheenjuffers
Algemeen

Een zeer algemene juffer. Komt op veel plekken in grote aantallen voor. Niet bij vennen. Afwezig in het westen van Nederland.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Vuurjuffer / Pyrrhosoma nymphula / Waterjuffers

Vrij algemeen

Niet echt talrijk in het gebied, maar komt op sommige plekken wel in kleinere aantallen voor. Vooral bij stilstaande of langzaam stromende wateren met een rijke oevervegetatie.

Vrij algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Zeer algemeen

Koraaljuffer / Ceriagrion tenellum / Waterjuffers

Vrij zeldzaam

Vrijwel uitsluitend bij de vennen, maar soms ook elders. Vaak enkele, maar af en toe ook meerdere bij elkaar. Buiten ‘typica’, zijn de vrouwelijke kleurvormen ‘erythrogastrum’ en ‘intermedium’ ook aangetroffen. Erythrogastrum is de algemeenste.

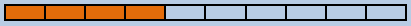

Vrij zeldzaam (NL: vrij algemeen) | P

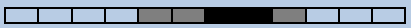

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij algemeen

Azuurwaterjuffer / Coenagrion puella / Waterjuffers

Algemeen

Eén van de algemeenste juffers in het gebied. Enige juffer die vrijwel overal zeer talrijk is. Heeft wel een voorkeur voor stilstaande wateren en beken.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Variabele Waterjuffer / Coenagrion pulchellum / Waterjuffers

Vrij algemeen

Soort die in Helmond op sommige plekken ook vrij talrijk is. Vooral te vinden bij plantenrijke schone stilstaande wateren. De zwarte tekening kan bij deze soort zeer variabel zijn.

Vrij algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Zeer algemeen

Watersnuffel / Enallagma cyathigerum / Waterjuffers

Vrij algemeen

Vrij talrijk bij de vennen in het gebied. Verder niet heel algemeen, maar enkele exemplaren kunnen verspreid over het gebied worden waargenomen.

Vrij algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Zeer algemeen

Speerwaterjuffer / Coenagrion hastulatum / Waterjuffers

Zeldzaam

In ons land zeer zeldzame soort, waarvan ook één exemplaar is aangetroffen in Helmond bij het Groot Goor (2014). Het betrof hier zeer waarschijnlijk een zwerver. Staat op de Rode Lijst als **ernstig bedreigd**.

Zeldzaam (NL: zeer zeldzaam) | Z | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Ernstig bedreigd	NL/NB	Zeldzaam	Zeer zeldzaam

Gaffelwaterjuffer / Coenagrion scitulum / Waterjuffers

Zeldzaam

Zeldzame soort in Nederland, maar neemt de laatste jaren wel toe. In het gebied in 2019 op drie plekken zwervende exemplaren aangetroffen. Op één locatie is een exemplaar bijna twee weken aanwezig geweest.

Zeldzaam (NL: zeldzaam) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee		Zeldzaam	Zeldzaam

Kanaaljuffer / Erythromma lindenii / Waterjuffers

Algemeen

Afwezig in het westen en noorden van ons land, maar in de omgeving van de “oude” Zuid-Willemsvaart (vooral ten noorden van de Julianabrug) één van de algemeenste soorten juffers. Ook vaak aanwezig bij wateren die in de buurt van het “oude” kanaal liggen. Op het “nieuwe” kanaal en het Eindhovensch Kanaal is de soort ook aangetroffen, maar in duidelijk lagere aantallen. Elders in het gebied is de Kanaaljuffer minder algemeen (Berkendonk) tot zeldzaam (vennen). Vaak op drijvende vegetatie of uitstekende takjes in het water, minder op oevervegetatie.

Algemeen (NL: vrij zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Vrij zeldzaam

Lantaarntje / Ischnura elegans / Waterjuffers

Algemeen

Wederom een zeer algemene juffer, die overal te vinden is, vaak in zeer grote aantallen, maar minder bij de vennen. Heeft weinig voorkeur voor leefgebied. Diverse vrouwelijke kleurvormen zijn aangetroffen, waaronder typica, infuscans, infuscans-obsoleta, violacea en rufescens. Gemakkelijk te verwarren met de Tengere Grasjuffer die hier ook voorkomt.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Tengere Grasjuffer / Ischnura pumilio / Waterjuffers

Vrij zeldzaam

Soort die vaak zwerft en bij vrij ondiepe (nieuwe) plasjes wordt aangetroffen. De Tengere Grasjuffer lijkt erg op het veel algemenere Lantaarntje, maar is zeldzamer. Deze soort is op een aantal locaties aangetroffen in het gebied, soms ook met meerdere exemplaren. Op ten minste één locatie bevindt zich een populatie. Per jaar kan er een groot verschil zijn tussen aantallen en locaties. De zeldzamere vrouwelijke blauwe kleurvorm is ook één keer aangetroffen.

Vrij zeldzaam (NL: vrij zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij zeldzaam

Grote Roodoogjuffer / Erythromma najas / Waterjuffers

Algemeen

Een algemene juffer, maar in lagere aantallen dan de Kleine Roodoogjuffer. Vaak aan te treffen op drijvende vegetatie zoals Liebladen. Vrijwel overal te vinden, maar meestal wel verspreid slechts enkele. Nauwelijks bij de vennen.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Kleine Roodoogjuffer / Erythromma viridulum / Waterjuffers

Algemeen

Regelmatig in het gebied aangetroffen, vaak ook in grotere aantallen. Veel te vinden op drijvende vegetatie.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Houtpantserjuffer / Lestes viridis / Pantserjuffers

Vrij algemeen

Enige pantserjuffer die in Helmond redelijk algemeen is. Komt voor bij stilstaande en langzaam stromende wateren.

Vrij algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Zeer algemeen

Gewone Pantserjuffer / Lestes sponsa / Pantserjuffers

Vrij zeldzaam

In Nederland algemene soort, maar in Helmond vrij zeldzaam (hoofdzakelijk bij de vennen, maar een enkeling is ook daarbuiten aangetroffen). Komt voor bij allerhande stilstaande wateren. Pioniert ook.

Vrij zeldzaam (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij zeldzaam	Zeer algemeen

Tangpantserjuffer / Lestes dryas / Pantserjuffers

Vrij zeldzaam

Vrij algemene soort in ons land, in het gebied beperkte verspreiding (hoofdzakelijk bij de vennen, maar soms ook op andere locaties). Meestal bij stilstaande wateren.

Vrij zeldzaam (NL: vrij algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij algemeen

Zwervende Pantserjuffer / Lestes barbarus / Pantserjuffers

Zeldzaam

Voor 2009 talrijk bij enkele vennen in de Stiphoutse Bossen. Daarna alleen een enkeling aangetroffen in 2013 en diverse exemplaren in 2019 op totaal twee locaties. Op één locatie heeft mogelijk ei-afzetting plaatsgevonden. Vaak bij tijdelijk uitdrogende plasjes.

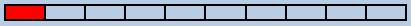

Zeldzaam (NL: vrij algemeen) | Z?

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver?	Nee		Zeldzaam	Vrij algemeen

Tengere Pantserjuffer / Lestes virens / Pantserjuffers

Vrij algemeen

Deze kleinste pantserjuffer is in het gebied een vrij algemene soort. Veelal aan te treffen bij vennen, daar soms zeer talrijk (honderden) en veel algemener dan Tang- en Gewone Pantserjuffer. Ook steeds vaker buiten de vennen te vinden.

Vrij algemeen (NL: vrij zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee	NB	Vrij algemeen	Vrij zeldzaam

Bruine Winterjuffer / Sympecma fusca / Pantserjuffers

Vrij zeldzaam

Bruine Winterjuffers kunnen ook als imago's overwinteren in ons land. In Helmond vrij zeldzaam, op verschillende locaties enkele exemplaren aangetroffen, waaronder ten minste een paar kleine populaties, mogelijk meer.

Vrij zeldzaam (NL: vrij algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Nee	NB	Vrij zeldzaam	Vrij algemeen

Dagvlinders

Atalanta / Vanessa atalanta / Aurelia's

Algemeen

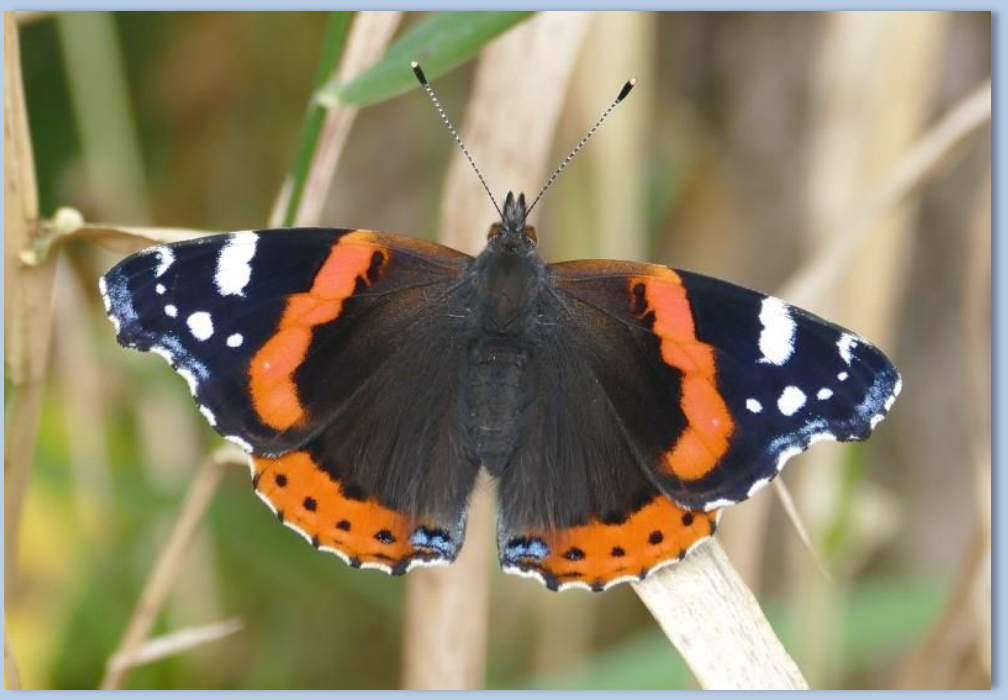

Zeer algemene trekvlinder, die overal aangetroffen kan worden. De soort komt in het voorjaar naar ons land toe en brengt hier een nieuwe generatie voort die in het najaar weer vertrekt naar het zuiden. Soms probeert een exemplaar hier te overwinteren.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Dagpauwoog / Aglais io / Aurelia's

Algemeen

Algemene vlindersoort, wordt overal regelmatig aangetroffen. Heeft dan ook geen specifieke voorkeur voor een bepaald leefgebied. Bij de dagvlindersoorten worden van Dagpauwogen vaak de meeste rupsen gevonden.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Distelvlinder / Vanessa cardui / Aurelia's

Algemeen

Algemene trekvlinder, vooral tijdens invasiejaren. Dan vaak in grotere, tot soms zeer grote aantallen (2009). Kan in sommige jaren (2011) vrijwel afwezig zijn. Plant hier in de zomer voort en trekt later weer naar het zuiden.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Kleine Vos / Aglais urticae / Aurelia's

Algemeen

Het lijkt de afgelopen jaren in Helmond beter te gaan met de Kleine Vos, maar de aantallen kunnen per jaar nog sterk fluctueren. De soort kans soms erg zeldzaam zijn. Stelt geen specifieke eisen aan zijn leefgebied en kan daardoor overal aangetroffen worden.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Gehakkelde Aurelia / Polygonia c-album / Aurelia's

Algemeen

Algemeen. Kan overal aangetroffen worden, maar vaker bij bosranden, struiken en parken. Vaak alleen of met een paar exemplaren bij elkaar.

Soms tientallen op één locatie zoals in het najaar van 2017.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Landkaartje / Araschnia levana (forma levana) / Aurelia's

Vrij algemeen

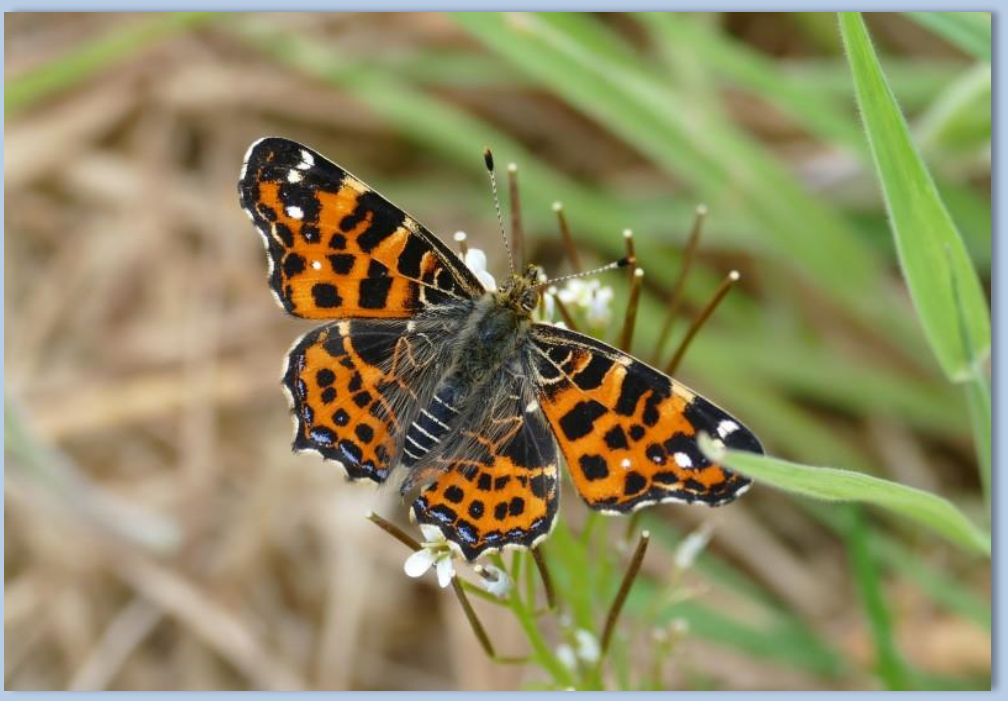

Algemene vlinder, maar wel erg plaatsgebonden, vaker in de buurt van (vochtige) bossen. Komt in verschillende varianten voor. Zo ziet de 2e generatie er geheel anders uit. Soms ook een 3e generatie in september. Alle generaties zijn in het gebied waargenomen. Omdat er erg veel verschil is in uiterlijk tussen vooral de 1e en 2e generatie worden alle generaties en tussenvormen op de volgende pagina's beschreven. De 1e generatie is minder algemeen dan de 2e. De tussengeneratie is het zeldzaamst, gevolgd door de 3e generatie, maar deze lijkt de laatste jaren wel steeds algemener te worden.

Vrij algemeen (NL: algemeen) | P

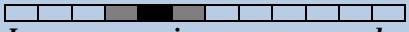

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Algemeen

Landkaartje / Tussenvorm (f. porima) / Aurelia's

Zeldzaam

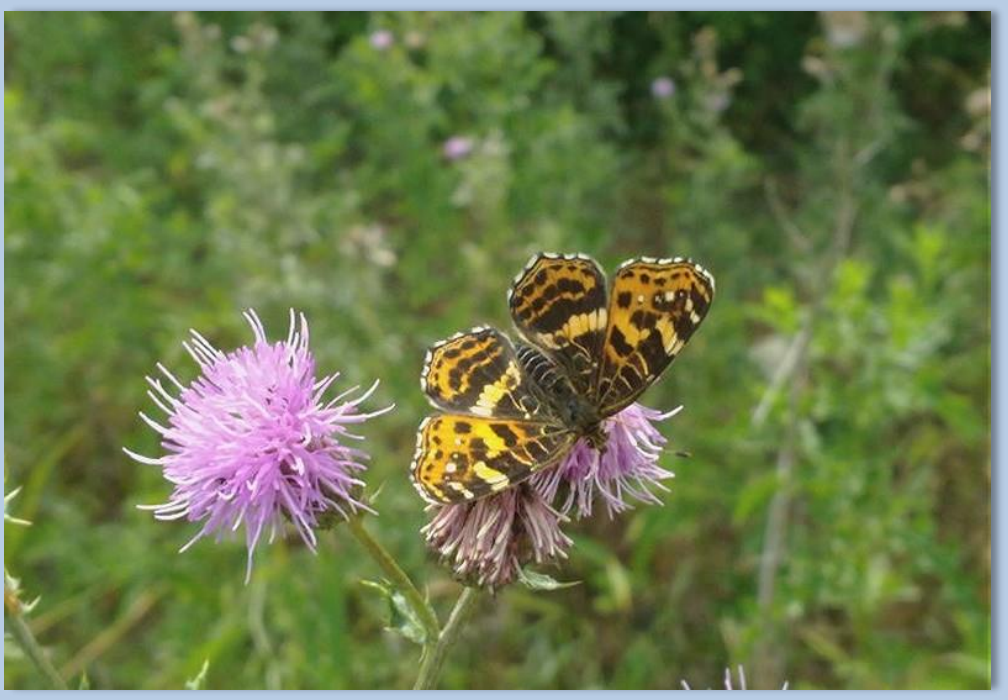

Zeldzame vorm tussen 1e en 2e generatie in. Met kenmerken van beide generaties. Slechts een enkele keer aangetroffen in het gebied.

Zeldzaam (NL: zeldzaam?)

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
?	Nee		Zeldzaam	Zeldzaam?

Landkaartje / 2e generatie (f. prorsa) / Aurelia's

Algemeen

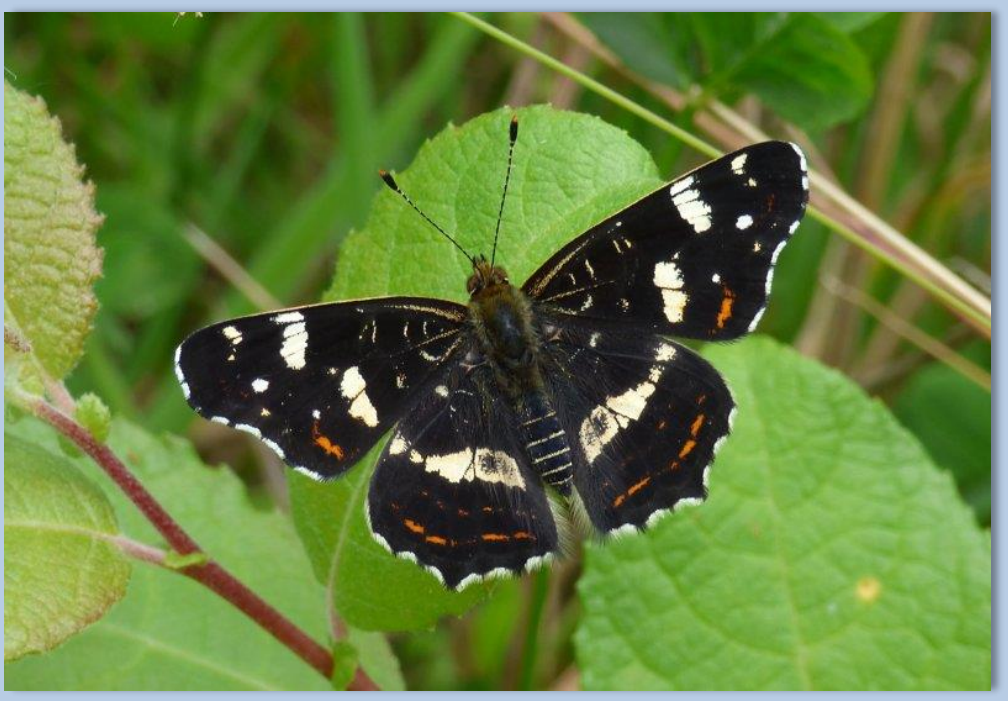

Algemene 2e generatie van Landkaartje. Meestal in het gebied grotere aantallen dan de 1e generatie.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Landkaartje / 3e generatie / Aurelia's

Vrij zeldzaam

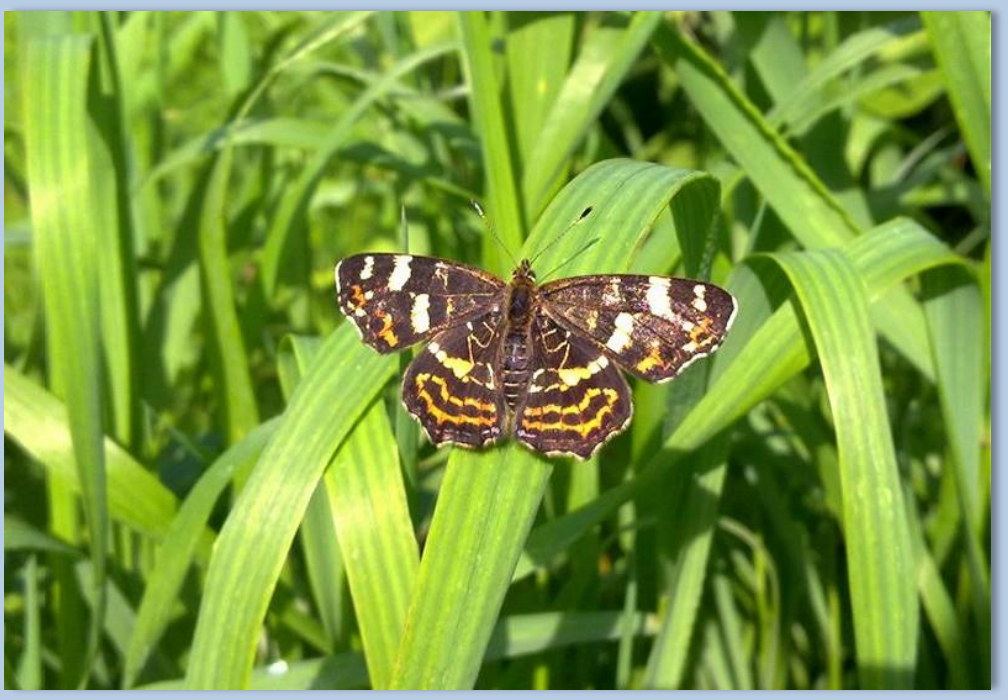

Zeldzame 3e generatie, die niet jaarlijks aanwezig is. Vooral in warme jaren. Door hogere temperaturen gaat de ontwikkeling van de eerdere generaties sneller, waardoor een 3e generatie mogelijk wordt. Deze generatie komt de laatste jaren steeds vaker voor. Lijkt veel op de tweede generatie.

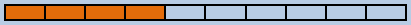

Vrij zeldzaam (NL: ?)

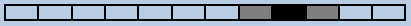

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
?	Nee		Vrij zeldzaam	?

Grote Vos / Nymphalis polychloros / Aurelia's

Zeldzaam

Landelijk zeldzame soort. Komt voornamelijk voor bij open bossen en boomgaarden. De Grote Vos is vier keer waargenomen in Helmond; één keer in 2012, twee keer in 2014 (verschillende locaties) en één keer in de Warande in 2019. Opmerkelijk genoeg werd zowel in 2012 als 2014 een exemplaar gezien in de omgeving van Diepenbroek. Staat op de Nederlandse Rode Lijst als **kwetsbaar**

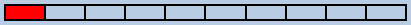

Zeldzaam (NL: zeldzaam) | Z | R

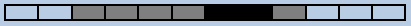

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Kwetsbaar	NL	Zeldzaam	Zeldzaam

Keizersmantel / Argynnis paphia / Aurelia's

Zeldzaam

In Nederland zeldzame soort van bosranden en open plekken in het bos met kruidenrijke vegetatie, maar zwervers kunnen overal opduiken. In Helmond aangetroffen in 2013 (1exx) en 2018 (minimaal 5exx). Staat sinds 2019 niet meer op de Rode Lijst.

Zeldzaam (NL: zeldzaam) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee		Zeldzaam	Zeldzaam

Kleine Parelmoervlinder / Issoria lathonia / Aurelia's

Vrij zeldzaam

Vooral aan te treffen bij schrale zandige graslanden. Vrij zeldzaam in het gebied, maar lijkt de laatste jaren wel toe te nemen. In 2019 vrij talrijk. Mogelijke populaties werden helaas regelmatig weggemaaid. Staat als **kwetsbaar** op de Rode Lijst.

Vrij zeldzaam (NL: schaars) | P | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Kwetsbaar		Vrij zeldzaam	Schaars

Kleine IJsvogelvlinder / Limenitis camilla / Aurelia's

Vrij zeldzaam

Landelijk vrij zeldzame soort, waarvan ook ten minste twee kleine populaties in Helmond aanwezig zijn, o.a. bij het Coovels Bos. Voornamelijk aan te treffen in bossen waarin de waardplant te vinden is. Staat op de Rode Lijst als **kwetsbaar**.

Vrij zeldzaam (NL: vrij zeldzaam) | P | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Kwetsbaar	NL/NB/Helmond	Vrij zeldzaam	Vrij zeldzaam

Grote Weerschijnvlinder / Apatura iris / Aurelia's

Zeldzaam

Landelijk zeldzame soort, die vooral te vinden is bij vochtige loofbossen. Slechts in twee jaren aangetroffen. In 2009 werd 1 exemplaar gezien en in 2018 zelfs twee exemplaren (v+m). 2009 en 2018 waren goede jaren voor de soort in ons land. Sinds 2019 niet meer op de Nederlandse Rode Lijst.

Zeldzaam (NL: zeldzaam) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee	NL/NB	Zeldzaam	Zeldzaam

Bont Zandoogje / Pararge aegeria / Aurelia's

Algemeen

Voornamelijk vlinder van naald- en loofbossen, maar kan overal aangetroffen worden. Meestal slechts enkele exemplaren bij elkaar.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Oranje Zandoogje / Pyronia tithonus / Aurelia's

Algemeen

Algemene soort in het gebied, vaak in grotere (10+) aantallen bij elkaar. Lijkt de laatste jaren wat in aantallen af te nemen. Vooral aan te treffen bij vochtig grasland. In Nederland gaat het slecht met deze soort en staat dan ook als **gevoelig** op de nieuwe Rode Lijst.

Algemeen (NL: algemeen) | P | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Gevoelig		Algemeen	Algemeen

Bruin Zandoogje / Maniola jurtina / Aurelia's

Algemeen

Algemeen in Helmond, soms in grotere aantallen, maar minder dan het Oranje Zandoogje. Kan verward worden met deze soort. Voornamelijk bij ruigere graslanden te vinden.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Hooibeestje / Coenonympha pamphilus / Aurelia's

Algemeen

Door heel het gebied wel te vinden, maar meestal slechts enkele bij elkaar. Op sommige locaties talrijker. Vooral bij bermen, graslanden en heidegebieden.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Koevinkje / Aphantopus hyperantus / Aurelia's

Vrij algemeen

Vrij algemene soort, maar wel erg plaatsgebonden (vochtige graslanden, grazige plekken met struiken), daar soms zeer talrijk.

Vrij algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Algemeen

Heivlinder / Hipparchia semele / Aurelia's

Zeldzaam

Soort van droge heidegebieden. 2013 was een jaar waar door voedseltekort veel Heivlinders in ons land zijn gaan zwerven, ook in Helmond zijn toen enkele exemplaren aangetroffen. Ook in 2017 is een Heivlinder gevonden. Staat op de Rode Lijst als **kwetsbaar**.

Zeldzaam (NL: vrij schaars) | Z | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Kwetsbaar	NB	Zeldzaam	Vrij schaars

Spiegeldikkopje / Heteropterus morpheus / Dikkopjes
Zeldzaam

Zeer zeldzame soort in ons land. In Helmond is in 2017 ook één exemplaar aangetroffen bij Berkendonk, zeer waarschijnlijk een zwerver van een populatie in de buurt. Staat op de Nederlandse Rode Lijst als **kwetsbaar**.

Zeldzaam (NL: zeer zeldzaam) | Z | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Kwetsbaar	NL/NB	Zeldzaam	Zeer zeldzaam

Groot Dikkopje / Ochlodes sylvanus / Dikkopjes
Algemeen

Algemeen in Helmond, overal aan te treffen, soms in wat grotere aantallen. Vaak bij vochtig grasland. Aangezien het in ons land beter gaat met deze soort is Groot Dikkopje in 2019 van de Rode Lijst afgehaald.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Zwartsprietdikkopje / Thymelicus lineola / Dikkopjes

Vrij algemeen

Veel minder algemeen dan het Groot Dikkopje. Komt op best veel locaties voor, maar wel vaak met weinig exemplaren. Kan op een enkele plek soms zeer talrijk zijn, maar dit is de laatste jaren niet meer voorgekomen. Lastig te onderscheiden van het Geelsprietdikkopje, maar die soort is niet aangetroffen (laatste waarnemingen dateren van voor 2009). Vooral te vinden bij bloemrijke plaatsen in ruig grasland.

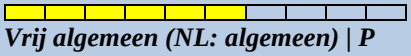

Vrij algemeen (NL: algemeen) | P

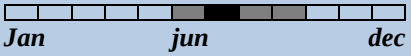

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Algemeen

Citroenvlinder / Gonepteryx rhamni / Witjes

Algemeen

Algemeen in het gebied. Vaak solitaire exemplaren, soms meerdere bij elkaar. Overal aan te treffen, dit komt voornamelijk doordat het een soort is die veel zwerft.

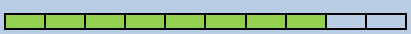

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Oranje Luzernevlinder / Colias crocea / Witjes

Vrij zeldzaam

Vrijwel jaarlijks op een enkele locatie in het gebied. In goede trekvlinderjaren (2009, 2013, 2019) op meer locaties, kan dan zelfs vrij algemeen zijn. Vaak bij (grotere) bloemenvelden. Keert ook vrijwel jaarlijks terug naar een locatie bij Brandevoort.

Vrij zeldzaam (NL: vrij schaars) | Z

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij schaars

Gele Luzernevlinder / Colias hyale / Witjes

Zeldzaam

Veel minder algemeen dan de Oranje Luzernevlinder. Grootste trefkans in goede trekvlinderjaren. Vaak bij (grotere) bloemenvelden. De Gele- en Oranje Luzernevlinder zitten vrijwel uitsluitend met de vleugels dicht te zonnen en zijn in dat geval lastig van elkaar te onderscheiden. De achterrand van doorschijnende vleugels kan dan uitkomst bieden (zie 2e foto Oranje Luzernevlinder). Staat sinds 2019 als **bedreigd** op de Rode Lijst.

Zeldzaam (NL: schaars) | Z | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver	Bedreigd		Zeldzaam	Schaars

Klein Koolwitje / Pieris rapae / Witjes

Algemeen

Eén van de algemeenste vlindersoorten in ons land, zo ook in Helmond. Kan verward worden met andere witjes. Vaak samen met Klein Geaderde Witjes.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Scheefbloemwitje / Pieris mannii / Witjes

Vrij zeldzaam

Pas vanaf 2015 in ons land, maar neemt enorm toe. In Helmond sinds 2018 enkele populaties. Waarschijnlijk op nog veel meer plekken aanwezig. Erg lastig te determineren. Vooral te vinden bij tuinen met waardplanten.

Vrij zeldzaam (NL: vrij zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij zeldzaam

Groot Koolwitje / Pieris brassicae / Witjes

Vrij algemeen

Vrij algemene vlindersoort, maar in duidelijk mindere mate dan zijn kleinere naamgenoot. Soms meerdere bij elkaar, maar niet in de aantallen van Klein Koolwitje en Klein Geaderd Witje. In 2018 opvallend talrijk.

Vrij algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Zeer algemeen

Klein Geaderd Witje / Pieris napi / Witjes

Algemeen

Zeer talrijk in Helmond. Stelt net zoals de andere witjes geen specifieke eisen aan het leefgebied, maar heeft wel een voorkeur voor vochtige omgevingen. Vaak samen met Kleine Koolwitjes.

Algemeen (NL: zeer algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Zeer algemeen

Oranjetipje / Anthocharis cardamines / Witjes

Vrij algemeen

Vrij algemene soort, vooral in beekdalen, daar vaak talrijk. Zelden op andere locaties.

Vrij algemeen (NL: algemeen) | P

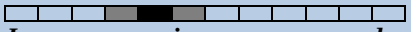

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Vrij algemeen	Algemeen

Boomblauwtje / Celastrina argiolus / Blauwtjes

Algemeen

Algemeenste blauwtje, maar zelden in grote aantallen bij elkaar. Vaak bij bomen en struiken. Vliegt in tegenstelling tot andere blauwtjes, regelmatig hoog de bomen in.

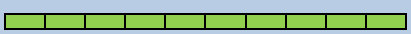

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Staartblauwtje / Cupido argiades / Blauwtjes

Vrij zeldzaam

Zeldzame soort, maar lijkt wel toe te nemen. Waargenomen bij Suytkade in 2015 en vanaf 2017 is op een andere locatie een kleine populatie aanwezig. Vanaf 2018 soms op andere plekken. Vaak te vinden bij vochtige ruige graslanden.

Vrij zeldzaam (NL: vrij zeldzaam) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij zeldzaam

Heideblauwtje / Plebejus argus / Blauwtjes

Vrij zeldzaam

Soort van heidegebieden. Jaarlijks worden slechts enkele exemplaren aangetroffen in Helmond, een kleine populatie is echter wel aanwezig. Staat op de Rode Lijst als **kwetsbaar**.

Vrij zeldzaam (NL: schaars) | P | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Kwetsbaar	NB	Vrij zeldzaam	Schaars

Bruin Blauwtje / Aricia agestis / Blauwtjes

Vrij algemeen

In ons land vrij schaars, vrijwel afwezig in onze regio. Vooral te vinden bij droge zandige kruidenrijke graslanden. In Helmond op verschillende locaties aangetroffen, waarschijnlijk zijn dus enkele (kleine) populaties aanwezig in het gebied. Deze populaties staan echter wel onder druk door het verdwijnen van geschikt leefgebied en het maaibeleid. Vanaf het najaar van 2017 veel talrijker, in dat jaar is op enkele locaties ook ei-afzetting vastgesteld. Gemakkelijk te verwarren met andere blauwtjes (vaak vrouwtjes Icarusblauwtjes), daardoor mogelijk regelmatig over het hoofd gezien. Staat op de Rode Lijst als **gevoelig**.

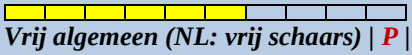

Vrij algemeen (NL: vrij schaars) | P | R

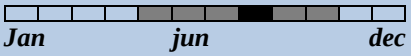

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Gevoelig	NB	Vrij algemeen	Vrij schaars

Icarusblauwtje / Polyommatus icarus / Blauwtjes

Algemeen

Samen met het Boomblauwtje zeer talrijk in Helmond. Soort van graslanden met kruidenrijke vegetatie. Gemakkelijk te verwarren met andere blauwtjes. De zeldzamere vorm ‘icarinus’ is ook enkele keren aangetroffen.

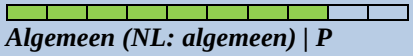

Algemeen (NL: algemeen) | P

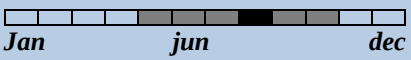

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Kleine Vuurvlinder / Lycaena phlaeas / Blauwtjes

Algemeen

Algemene soort. Vooral bij open gebieden met schraler grasland. Soms met enkele exemplaren bij elkaar, zelden in grote aantallen.

Algemeen (NL: algemeen) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Algemeen

Bruine Eikenpage / Satyrium ilicis / Blauwtjes

Zeldzaam

Staat op de Nederlandse Rode Lijst als **bedreigd**. Door zijn heimelijke leefwijze mogelijk soms over het hoofd gezien Vooral bij bosranden en open bospaden bij lage eiken, vaak op lagere hoogte dan de Eikenpage. De soort is slechts een enkele keer in het gebied aangetroffen (niet meer na 2009). Hoewel een kleine populatie nog aanwezig kan zijn lijkt het er steeds meer op dat soort inmiddels uit Helmond is verdwenen. De Bruine Eikenpage is de afgelopen jaren ook in de gehele provincie sterk achteruitgegaan.

Zeldzaam (NL: vrij zeldzaam) | Z? | R

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver?	Bedreigd	NL/NB/Helmond	Zeldzaam	Vrij zeldzaam

Eikenpage / Favonius quercus / Blauwtjes

Algemeen

Algemeen in het gebied. Meestal aan te treffen bij loof (Eiken) bomen. Af en toe in grotere aantallen. Kan wel lastig te vinden zijn, daar de vlinders voornamelijk hoog in bomen rondvliegen. Soms bij bramenstruiken.

Algemeen (NL: vrij schaars) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja	Nee		Algemeen	Vrij schaars

Groentje / Callophrys rubi / Blauwtjes

Vrij zeldzaam

Vrij zeldzaam in Helmond. Slechts op een paar locaties aan te treffen. Meestal slechts een enkeling. Vaak bij heide of schrale graslanden.

Vrij zeldzaam (NL: vrij schaars) | P

Jan jun dec

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Ja (kwetsbaar)	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij schaars

Koninginnenpage / Papilio machaon / Grote Pages

Vrij zeldzaam

Vrijwel jaarlijks enkele. Gedurende ‘goede’ trekvlinder (warme) jaren vaak meer (tientallen), kan dan zelfs vrij algemeen zijn. Veelal te vinden bij kruidenrijke graslanden, maar in ‘goede’ jaren ook regelmatig in tuinen op nectarrijke planten. Leek de laatste jaren wat zeldzamer te worden, zo werd de soort in 2015 en 2017 voor het eerst helemaal niet waargenomen. Maar 2018 en 2019 waren daarentegen wel weer goede jaren voor de soort.

Vrij zeldzaam (NL: vrij schaars) | Z?

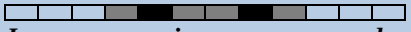

Jan ***jun*** ***dec***

Populatie	Rode Lijst	Bescherming	Helmond	Nederland
Nee/Zwerver?	Nee		Vrij zeldzaam	Vrij schaars

Jaaroverzicht aangetroffen soorten

Soort (52)	2016	2017	2018	2019				RL	NL Status
Bruine Glazenmaker	x	x	x	x					Algemeen
Paardenbijter	x	x	x	x					Zeer algemeen
Zuidelijke Glazenmaker				x					**Zeldzaam**
Glassnijder	x	x	x	x					Vrij algemeen
Blauwe Glazenmaker	x	x	x	x					Zeer algemeen
Vroege Glazenmaker	x	x	x	x					Vrij zeldzaam
Grote Keizerlibel	x	x	x	x					Zeer algemeen
Zuidelijke Keizerlibel	x	x	x	x					**Zeldzaam**
Zadellibel				x					**Zeer zeldzaam**
Beekrombout	x	x	x					Bedr	**Zeldzaam**
Plasrombout				x					**Vrij algemeen**
Smaragdlibel	x	x	x	x					Algemeen
Metaalglanslibel	x	x	x	x					Algemeen
Gewone Oeverlibel	x	x	x	x					Zeer algemeen
Beekoeverlibel	x	x	x	x					**Vrij zeldzaam**
Zuidelijke Oeverlibel				x				Gev	**Zeldzaam**
Platbuik	x	x	x	x					Zeer algemeen
Bruine Korenbout	x	x	x	x					**Vrij zeldzaam**
Viervlek	x	x	x	x					Zeer algemeen
Venwitsnuitlibel	x	x	x	x				Kwetsb	Vrij algemeen
Noordse Witsnuitlibel	x	x	x						Algemeen
Gevlekte Witsnuitlibel	x	x	x	x				Kwetsb	**Zeldzaam**
Zwarte Heidelibel	x	x	x						Zeer algemeen
Bloedrode Heidelibel	x	x	x	x					Zeer algemeen
Bruinrode Heidelibel	x	x	x	x					Zeer algemeen
Steenrode Heidelibel	x	x	x	x					Zeer algemeen
Zuidelijke Heidelibel			x	x					**Zeer zeldzaam**
Geelvlekheidelibel									**Zeer zeldzaam**
Zwervende Heidelibel	x	x		x					**Vrij algemeen**
Bandheidelibel	x	x	x	x					**Vrij zeldzaam**
Vuurlibel	x	x	x	x					**Vrij algemeen**
Weidebeekjuffer	x	x	x	x					Vrij algemeen
Bosbeekjuffer			x	x				Bedr	**Zeldzaam**
Blauwe Breedscheenjuffer	x	x	x	x					Algemeen
Vuurjuffer	x	x	x	x					Zeer algemeen
Koraaljuffer	x	x	x	x					Vrij algemeen
Azuurwaterjuffer	x	x	x	x					Zeer algemeen
Variabele Waterjuffer	x	x	x	x					Zeer algemeen
Watersnuffel	x	x	x	x					Zeer algemeen
Speerwaterjuffer								Ernstig b	**Zeer zeldzaam**
Gaffelwaterjuffer				x					**Zeldzaam**
Kanaaljuffer	x	x	x	x					**Vrij zeldzaam**
Lantaarntje	x	x	x	x					Zeer algemeen
Tengere Grasjuffer	x	x	x	x					**Vrij zeldzaam**
Grote Roodoogjuffer	x	x	x	x					Zeer algemeen
Kleine Roodoogjuffer	x	x	x	x					Zeer algemeen
Houtpantserjuffer	x	x	x	x					Zeer algemeen
Gewone Pantserjuffer	x	x	x	x					Zeer algemeen
Tangpantserjuffer	x	x	x	x					Vrij algemeen
Zwervende Pantserjuffer				x					Vrij algemeen
Tengere Pantserjuffer	x	x	x	x					Vrij zeldzaam
Bruine Winterjuffer	x	x	x	x					Vrij algemeen

Soort (52)	00-09	2010	2011	2012	2013	2014	2015	RL	NL Status
Bruine Glazenmaker	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Paardenbijter	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Zuidelijke Glazenmaker									**Zeldzaam**
Glassnijder		x	x	x	x	x	x		Vrij algemeen
Blauwe Glazenmaker	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Vroege Glazenmaker	x		x	x	x	x	x		Vrij zeldzaam
Grote Keizerlibel	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Zuidelijke Keizerlibel							x		**Zeldzaam**
Zadellibel									**Zeer zeldzaam**
Beekrombout					x		x	Bedr	**Zeldzaam**
Plasrombout							x		**Vrij algemeen**
Smaragdlibel	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Metaalglanslibel		x	x	x	x	x	x		Algemeen
Gewone Oeverlibel	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Beekoeverlibel							x		**Vrij zeldzaam**
Zuidelijke Oeverlibel								Gev	**Zeldzaam**
Platbuik	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Bruine Korenbout			x	x	x	x	x		**Vrij zeldzaam**
Viervlek	x		x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Venwitsnuitlibel				x	x	x	x	Kwetsb	Vrij algemeen
Noordse Witsnuitlibel				x	x	x	x		Algemeen
Gevlekte Witsnuitlibel				x	x	x		Kwetsb	**Zeldzaam**
Zwarte Heidelibel	x			x	x	x	x		Zeer algemeen
Bloedrode Heidelibel	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Bruinrode Heidelibel	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Steenrode Heidelibel	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Zuidelijke Heidelibel									**Zeer zeldzaam**
Geelvlekheidelibel	x				x				**Zeer zeldzaam**
Zwervende Heidelibel	x				x	x	x		**Vrij algemeen**
Bandheidelibel		x				x	x		**Vrij zeldzaam**
Vuurlibel		x	x	x	x	x	x		**Vrij algemeen**
Weidebeekjuffer	x	x	x	x	x	x	x		Vrij algemeen
Bosbeekjuffer								Bedr	**Zeldzaam**
Blauwe Breedscheenjuffer	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Vuurjuffer	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Koraaljuffer	x			x	x	x	x		Vrij algemeen
Azuurwaterjuffer	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Variabele Waterjuffer		x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Watersnuffel	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Speerwaterjuffer						x		Ernstig b	**Zeer zeldzaam**
Gaffelwaterjuffer									**Zeldzaam**
Kanaaljuffer	x	x	x	x	x	x	x		**Vrij zeldzaam**
Lantaarntje	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Tengere Grasjuffer			x	x	x	x	x		**Vrij zeldzaam**
Grote Roodoogjuffer	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Kleine Roodoogjuffer	x		x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Houtpantserjuffer	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Gewone Pantserjuffer	x		x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Tangpantserjuffer	x			x	x	x	x		Vrij algemeen
Zwervende Pantserjuffer	x				x				Vrij algemeen
Tengere Pantserjuffer	x	x		x	x	x	x		Vrij zeldzaam
Bruine Winterjuffer	x		x	x	x	x	x		Vrij algemeen

Soort (38+1)	2016	2017	2018	2019				RL	NL Status
Atalanta	x	x	x	x					Zeer algemeen
Dagpauwoog	x	x	x	x					Zeer algemeen
Distelvlinder	x	x	x	x					Zeer algemeen
Kleine Vos	x	x	x	x					Zeer algemeen
Gehakkelde Aurelia	x	x	x	x					Algemeen
Landkaartje	x	x	x	x					Algemeen
Grote Vos				x				Kwetsb	**Zeldzaam**
Keizersmantel			x						**Zeldzaam**
Kleine Parelmoervlinder	x	x	x	x				Kwetsb	Schaars
Kleine IJsvogelvlinder	x	x	x	x				Kwetsb	**Vrij zeldzaam**
Grote Weerschijnvlinder			x						**Zeldzaam**
Bont Zandoogje	x	x	x	x					Algemeen
Oranje Zandoogje	x	x	x	x				Gev	Algemeen
Bruin Zandoogje	x	x	x	x					Algemeen
Hooibeestje	x	x	x	x					Algemeen
Koevinkje	x	x	x	x					Algemeen
Heivlinder		x						Kwetsb	Vrij schaars
Spiegeldikkopje		x						Kwetsb	**Zeer zeldzaam**
Groot Dikkopje	x	x	x	x					Algemeen
Zwartsprietdikkopje	x	x	x	x					Algemeen
Geelsprietdikkopje*								Bedr	Vrij schaars
Citroenvlinder	x	x	x	x					Algemeen
Oranje Luzernevlinder	x	x		x					Vrij schaars
Gele Luzernevlinder		x	x	x				Bedr	Schaars
Klein Koolwitje	x	x	x	x					Zeer algemeen
Scheefbloemwitje			x	x					**Vrij zeldzaam**
Groot Koolwitje	x	x	x	x					Zeer algemeen
Klein Geaderd Witje	x	x	x	x					Zeer algemeen
Oranjetipje	x	x	x	x					Algemeen
Boomblauwtje	x	x	x	x					Algemeen
Staartblauwtje		x	x	x					**Vrij zeldzaam**
Heideblauwtje		x	x	x				Kwetsb	Schaars
Bruin Blauwtje	x	x	x	x				Gev	Vrij schaars
Icarusblauwtje	x	x	x	x					Algemeen
Kleine Vuurvlinder	x	x	x	x					Algemeen
Bruine Eikenpage								Bedr	**Vrij zeldzaam**
Eikenpage	x	x	x	x					Vrij schaars
Groentje	x	x	x	x					Vrij schaars
Koninginnenpage	x		x	x					Vrij schaars

Soort (38+1)	00-09	2010	2011	2012	2013	2014	2015	RL	NL Status
Atalanta	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Dagpauwoog	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Distelvlinder	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Kleine Vos	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Gehakkelde Aurelia	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Landkaartje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Grote Vos				x		x		Kwetsb	**Zeldzaam**
Keizersmantel					x				**Zeldzaam**
Kleine Parelmoervlinder	x	x	x	x	x	x	x	Kwetsb	Schaars
Kleine IJsvogelvlinder			x	x	x	x	x	Kwetsb	**Vrij zeldzaam**
Grote Weerschijnvlinder	x								**Zeldzaam**
Bont Zandoogje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Oranje Zandoogje	x	x	x	x	x	x	x	Gev	Algemeen
Bruin Zandoogje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Hooibeestje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Koevinkje	x		x	x	x	x	x		Algemeen
Heivlinder					x			Kwetsb	Vrij schaars
Spiegeldikkopje								Kwetsb	**Zeer zeldzaam**
Groot Dikkopje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Zwartsprietdikkopje	x	x	x		x	x	x		Algemeen
Geelsprietdikkopje*	x							Bedr	Vrij schaars
Citroenvlinder	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Oranje Luzernevlinder	x	x		x	x	x	x		Vrij schaars
Gele Luzernevlinder	x			x		x		Bedr	Schaars
Klein Koolwitje	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Scheefbloemwitje									**Vrij zeldzaam**
Groot Koolwitje	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Klein Geaderd Witje	x	x	x	x	x	x	x		Zeer algemeen
Oranjetipje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Boomblauwtje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Staartblauwtje							x		**Vrij zeldzaam**
Heideblauwtje	x			x		x	x	Kwetsb	Schaars
Bruin Blauwtje	x			x	x	x	x	Gev	Vrij schaars
Icarusblauwtje	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Kleine Vuurvlinder	x	x	x	x	x	x	x		Algemeen
Bruine Eikenpage	x							Bedr	**Vrij zeldzaam**
Eikenpage	x	x	x	x	x	x	x		Vrij schaars
Groentje	x			x	x	x	x		Vrij schaars
Koninginnenpage	x	x	x	x	x	x			Vrij schaars

x = Soort aangetroffen in betreffend jaar (* Geelsprietdikkopje alleen voor 2009).

= Zeldzaam volgens waarneming.nl (laatste kolom, er kan verschil zijn met status Vlinderstichting)

Rode Lijst (RL) libellen is versie 2015 (2011, ingegaan per 1 januari 2016), dagvlinders is versie 2019.

NL status is volgens de Vlinderstichting.

Overige Soorten

Opmerkelijke Soorten

Hieronder zijn foto's toegevoegd van enkele opmerkelijke soorten die naast libellen en dagvlinders zijn gevonden in het gebied.

Nachtvlinders

Bruine Metaalvlinder (Rhagades pruni)

Geblokte Zomervlinder (Thalera fimbrialis)

Geelpurperen Spanner (Idaea muricata)

Gestreepte Bremspanner (Perconia strigillaria)

Helmkruidvlinder (Cucullia scrophulariae)

Heideringelrups (Malacosoma castrensis)

Phegeavlinder (Amata phegea)

Zwarte Witvleugeluil (Aporophyla nigra)

Kevers

Muskusboktor (Aromia moschata)

Spinnen

Prachtlynxspin (Oxyopes ramosus)

Sprinkhanen

Moerassprinkhaan (Stethophyma grossum)

Sikkelsprinkhaan (Phaneroptera falcata)

Bijen en Wespen

Blauwvleugelsprinkhaan (Oedipoda caerulescens)

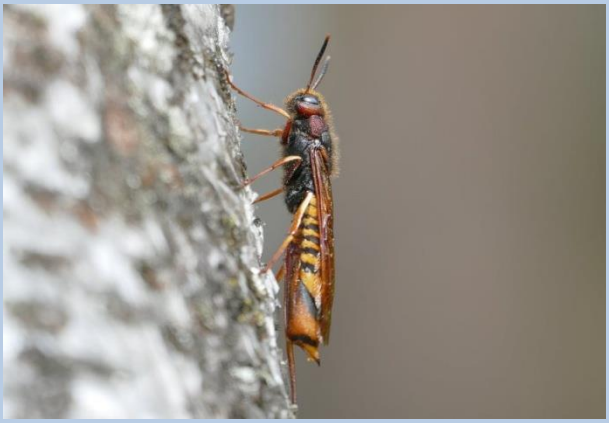

Tremex fuscicornis

Aanpassingen:

Hieronder een overzicht van aanpassingen sinds vorige versies:

2019:

Nieuwe foto voorpagina (Gaffelwaterjuffer)

Tekstaanpassingen (diverse soorten)

Aanpassingen nieuwe Rode Lijst dagvlinders (2019)

Nieuwe soorten (en foto's):

Zuidelijke Glazenmaker

Zadellibel

Zuidelijke Oeverlibel

Gaffelwaterjuffer

Aanpassingen status:

Vroege Glazenmaker (vrij zeldzaam->vrij algemeen)

Beekoeverlibel (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Bruine Korenbout (vrij algemeen->algemeen)

Vuurlibel

Kleine Parelmoervlinder (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Nieuwe foto's:

Vroege Glazenmaker (extra foto)

Zuidelijke Keizerlibel (extra foto)

Plasrombout (extra foto)

Zwervende Pantserjuffer (extra foto)

2018:

Nieuwe foto voorpagina (Gevlekte Witsnuitlibel)

Tekstaanpassingen (diverse soorten)

Nieuwe soorten (en foto's):

Zuidelijke Heidelibel

Bosbeekjuffer

Scheefbloemwitje

Aanpassingen status:

Zuidelijke Keizerlibel

Beekoeverlibel

Bruine Korenbout

Viervlek (vrij algemeen->algemeen)

Zwarte Heidelibel (vrij algemeen->vrij zeldzaam)

Zwervende Heidelibel (vrij zeldzaam->zeldzaam)

Vuurlibel (vrij zeldzaam->vrij algemeen)

Landkaartje 3^{e} generatie (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Bruin Zandoogje (vrij algemeen->algemeen)

Hooibeestje (vrij algemeen->algemeen)

Zwartsprietdikkopje (vrij zeldzaam->vrij algemeen)

Citroenvlinder (vrij algemeen->algemeen)

Gele Luzernevlinder

Staartblauwtje (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Bruin Blauwtje (vrij zeldzaam->vrij algemeen)

Nieuwe foto's:

Zuidelijke Keizerlibel (extra foto)

Viervlek

Vuurlibel (extra foto)

Distelvlinder

Keizersmantel en extra foto (nieuw)

Grote Weerschijnvlinder (nieuw)

Gele Luzernevlinder

Klein Koolwitje

Groot Koolwitje (extra foto)

Bruin Zandoogje (extra foto)

Staartblauwtje

Icarusblauwtje

Koninginnenpage

2017:

Nieuwe foto voorpagina (Bruine Blauwtjes)
Nieuwe foto's voorbladen; Zuidelijke Keizerlibel, Heideblauwtje,
Zwervende Heidelibel en Blauwvleugelsprinkhaan
Tekstaanpassingen (diverse soorten)
Nieuwe overige soorten

Nieuwe soorten (en foto's):
Spiegeldikkopje

Aanpassingen status:
Vroege Glazenmaker
Zuidelijke Keizerlibel (zeldzaam->vrij zeldzaam)
Gewone Oeverlibel
Zwervende Heidelibel (zeldzaam->vrij zeldzaam)
Vuurlibel
Variabele Waterjuffer
Bruine Winterjuffer
Heideblauwtje (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Nieuwe foto's:
Bruine Glazenmaker
Glassnijder (extra foto)
Zuidelijke Keizerlibel (extra foto)
Beekrombout
Gewone Oeverlibel en extra foto
Bruine Korenbout en extra foto
Zwervende Heidelibel
Bandheidelibel en extra foto
Weidebeekjuffer en extra foto
Azuurwaterjuffer en extra foto
Variabele Waterjuffer (extra foto)
Kanaaljuffer
Houtpantserjuffer (oude extra foto is nu hoofdfoto)
Gewone Pantserjuffer (extra foto)
Tengere Pantserjuffer en extra foto
Bruine Winterjuffer en extra foto
Atalanta (extra foto)
Dagpauwoog
Distelvlinder (extra foto)
Gehakkelde Aurelia en extra foto
Landkaartje 2e generatie (extra foto)
Kleine Parelmoervlinder en extra foto
Kleine IJsvogelvlinder en extra foto
Bont Zandoogje
Bruin Zandoogje (extra foto)
Hooibeestje (extra foto)
Koevinkje (extra foto)
Heivlinder (extra foto)
Groot Dikkopje
Citroenvlinder (extra foto)
Gele Luzernevlinder
Groot Koolwitje (extra foto)
Klein Geaderd Witje (extra foto)
Boomblauwtje (extra foto)
Staartblauwtje (extra foto)
Heideblauwtje (extra foto)
Icarusblauwtje
Kleine Vuurvlinder (extra foto)
Zwarte Witvleugeluil
Prachtlynxspin
Tremex fuscicornis

2016:

Nieuwe foto voorpagina (Kleine IJsvogelvlinder)

Tekstaanpassingen (diverse soorten)

Overzicht updates

Tabel prioritair wordt bescherming

Aanpassingen inhoudsmenu

Nieuwe gebieden:

Neervoortse Dreef

Bakelse Bossen

Aanpassingen status:

Zuidelijke Keizerlibel

Beekrombout (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Zwarte Heidelibel (vrij zeldzaam->vrij algemeen)

Bruinrode Heidelibel

Bandheidelibel

Vuurlibel (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Tengere Grasjuffer

Tengere Pantserjuffer (vrij zeldzaam->vrij algemeen)

Bruin Zandoogje

Nieuwe foto's:

Paardenbijter (extra foto)

Grote Keizerlibel en extra foto

Zuidelijke Keizerlibel (extra foto is nu oude foto)

Beekoeverlibel

Bloedrode Heidelibel (extra foto)

Bruinrode Heidelibel (extra foto)

Steenrode Heidelibel

Zwervende Heidelibel (extra foto)

Bandheidelibel (extra foto)

Vuurlibel (extra foto)

Grote Roodoogjuffer

Icarusblauwtje (extra foto forma Icarinus)

Eikenpage (extra foto)

Groentje (extra foto)

Blauwvleugelsprinkhaan

Moerassprinkhaan

2015:

Nieuwe foto voorpagina (Kanaaljuffer)

Volgorde enkele soorten aangepast

Tekstaanpassingen (diverse soorten)

Nieuwe soorten (en foto's):

Zuidelijke Keizerlibel

Plasrombout

Beekoeverlibel

Staartblauwtje

Aanpassingen status:

Noordse Witsnuitlibel

Bruine Winterjuffer (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Nieuwe foto's:

Blauwe Glazenmaker en extra foto

Vroege Glazenmaker

Smaragdlibel en extra foto

Metaalglanslibel (extra foto)

Bruine Korenbout (extra foto)

Noordse Witsnuitlibel (extra foto)

Zwervende Heidelibel (extra foto)

Variabele Waterjuffer (extra foto is nu oude foto)

Grote Roodoogjuffer (extra foto)

Landkaartje

Bont Zandoogje (extra foto)

Bruin Zandoogje

Hooibeestje

Citroenvlinder

Klein Geaderd Witje (extra foto)

Oranjetipje (extra foto)

Heideblauwtje

Icarusblauwtje (extra foto forma Icarinus, A. Mendoza)

Groentje

2014:

Nieuwe foto voorpagina (Bandheidelibel)

Tekstaanpassingen (diverse soorten)

Nieuwe soorten (en foto's):

Speerwaterjuffer

Aanpassingen status:

Bruine Glazenmaker

Vroege Glazenmaker (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Smaragdlibel (vrij algemeen->algemeen)

Metaalglanslibel (algemeen->vrij algemeen)

Gevlekte Witsnuitlibel (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Zwervende Heidelibel

Kleine Roodoogjuffer

Kleine Vos (vrij algemeen->algemeen)

Kleine IJsvogelvlinder (zeldzaam->vrij zeldzaam)

Bruin Zandoogje

Zwartsprietdikkopje

Oranje Luzernevlinder

Heideblauwtje

Nieuwe foto's:

Bruine Glazenmaker (extra foto)

Smaragdlibel

Metaalglanslibel (extra foto)

Venwitsnuitlibel (extra foto)

Zwervende Heidelibel (extra foto)

Koraaljuffer (extra foto)

Watersnuffel (extra foto)

Houtpantserjuffer (extra foto)

Atalanta en extra foto

Landkaartje (2e generatie)

Grote Vos

Kleine Parelmoervlinder

Kleine IJsvogelvlinder

Bruin Zandoogje

Klein Koolwitje (extra foto)

Groot Koolwitje en extra foto

Heideblauwtje en extra foto

Boomblauwtje

Kleine Vuurvlinder en extra foto

Groentje (extra foto)

2013:

Nieuwe layout (blauw)
Uitgebreidere soortinfo (o.a. landelijke status, populatie in gebied)
Toevoeging tabellen (bezoeken per gebied, beschermde status)
Nieuwe status tabel
Volgorde enkele soorten aangepast
Toevoeging overige bijzondere soorten
Tekstaanpassingen (diverse soorten)

Nieuwe gebieden:
Berkendonk
Bakelse Beemden
Coovels Bos
Suytkade

Nieuwe soorten (en foto's):
Beekrombout
Geelvlekheidelibel
Zwervende Heidelibel
Zwervende Pantserjuffer
Keizersmantel (geen foto)
Heivlinder
Bruin Blauwtje (2012)

Aanpassingen status:
Kleine Roodoogjuffer (vrij algemeen->algemeen)
Watersnuffel
Kleine Vos (vrij zeldzaam->vrij algemeen)
Bruin Zandoogje
Heideblauwtje

Nieuwe foto's:
Bruine Glazenmaker
Paardenbijter (extra foto)
Blauwe Glazenmaker
Gewone Oeverlibel (extra foto)
Viervlek (extra foto Praenubila)
Platbuik (oude is nu extra foto)
Bruine Korenbout (extra foto)
Gevlekte Witsnuitlibel
Zwarte Heidelibel (extra foto)
Bloedrode Heidelibel en extra foto
Bruinrode Heidelibel en extra foto
Steenrode Heidelibel (extra foto)
Vuurlibel (extra foto)
Weidebeekjuffer (extra foto)
Blauwe Breedscheenjuffer (extra foto)
Vuurjuffer (extra foto)
Koraaljuffer (extra foto)
Azuurwaterjuffer (extra foto)
Lantaarntje
Kleine Roodoogjuffer en extra foto
Gewone Pantserjuffer (extra foto)
Tangpantserjuffer (extra foto)
Tengere Pantserjuffer (extra foto)
Dagpauwoog (extra foto)
Distelvlinder
Kleine Vos en extra foto
Kleine IJsvogelvlinder
Oranje Zandoogje en extra foto
Bruin Zandoogje
Hooibeestje
Groot Dikkopje (extra foto)
Zwartsprietdikkopje
Citroenvlinder
Oranje Luzernevlinder en extra foto
Groot Koolwitje
Heideblauwtje (extra foto)
Icarusblauwtje (extra foto)
Kleine Vuurvlinder
Eikenpage
Groentje
Koninginnenpage

2012:

Nieuwe foto voorpagina (Weidebeekjuffer)
Toevoeging jaaroverzicht tabellen
Uitbreiding naar heel Helmond
Tekstaanpassingen diverse soorten

Nieuwe gebieden:
Stiphoutse Bossen
Brouwhuisse Heide
Warande
Espendonk

Nieuwe soorten (en foto's):
Venwitsnuitlibel
Noordse Witsnuitlibel
Gevlekte Witsnuitlibel
Zwarte Heidelibel
Koraaljuffer
Tangpantserjuffer
Tengere Pantserjuffer
Grote Vos
Grote Weerschijnvlinder (2009)
Gele Luzernevlinder
Heideblauwtje
Groentje

Aanpassingen status:
Vroege Glazenmaker
Viervlek (vrij zeldzaam->vrij algemeen)
Bruine Korenbout
Smaragdlibel (vrij zeldzaam->vrij algemeen)
Blauwe Breedscheenjuffer
Vuurjuffer
Azuurwaterjuffer
Kleine Roodoogjuffer
Watersnuffel (vrij zeldzaam->vrij algemeen)
Kanaaljuffer
Tengere Grasjuffer (zeldzaam->vrij zeldzaam)
Gewone Pantserjuffer (zeldzaam->vrij zeldzaam)
Kleine Vos
Kleine Parelmoervlinder
Koevinkje (algemeen->vrij algemeen)
Oranje Luzernevlinder (zeldzaam->vrij zeldzaam)
Groot Koolwitje (algemeen->vrij algemeen)

Nieuwe foto's:
Bruine Glazenmaker
Vroege Glazenmaker
Viervlek
Smaragdlibel
Vuurjuffer
Kleine Roodoogjuffer
Watersnuffel
Kanaaljuffer
Tengere Grasjuffer
Gewone Pantserjuffer
Bruine Winterjuffer
Kleine IJsvogelvlinder
Oranje Luzernevlinder
Icarusblauwtje

Voor overige versies, zie hier. Voor vragen en opmerkingen neem contact op via onze website.
Meer informatie over vlinders, libellen, vogels e.d. uit de regio, zie: http://strabrechtse-heide.nl/.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbenden noch mag het zonder schriftelijke toestemming worden gebruikt voor commerciële toepassingen en/of voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

De auteur besteedt de grootst mogelijke aandacht aan de juistheid van informatie in dit rapport. Fouten zijn echter niet volledig uit te sluiten. U kunt daarom geen rechten ontlenen aan deze teksten.

©MMIX-MMXIX RvdH - HAS037F3